

MIP-HAALBAARHEIDSSSTUDIE: HANDLEIDING

Inhoudstafel

1	Inleiding	2
2	Situatieschets	2
3	Algemene kenmerken	2
4	Belangrijke aspecten	3
4.1	Aanvrager	3
4.2	Betrokkenheid van de overheid	3
4.3	Valorisatiemogelijkheden	3
4.4	Technologische versus niet-technologische benadering	4
4.5	Omvang van het budget	4
4.6	Wedstrijdformule.....	4
4.7	Duurtijd	4
4.8	Vroegtijdige start van het project.....	4
5	Aanvraag	4
5.1	Vorbereidingsfase	5
5.2	Ontvankelijkheidsfase	5
5.3	Evaluatiefase	6
5.4	Beslissingsfase.....	7
5.5	Contractfase.....	7
5.6	Uitvoeringsfase	7
6	Rapportering	7
6.1	Voortgangsverslagen	7
6.2	Stuurgroepverslagen.....	7
6.3	Financiële verslagen	7
6.4	Eindverslag	7
7	Informatieverspreiding	7
8	Financieringsmodel	8
8.1	Minimale inbreng van 50% van de projectkost door de deelnemende partners	8
8.2	Het kostenmodel	8
8.3	Uitbetaling	8
9	Geheimhouding	8

1 INLEIDING

De lezer krijgt in deze handleiding een uitgebreide uitleg over de MIP-haalbaarheidsstudie. De handleiding dient te worden gelezen met de nodige informatie op de website www.mipvlaanderen.be.

Heeft u na het lezen van de handleiding bijkomende vragen of opmerkingen, dan kan u steeds terecht op het MIP-secretariaat :

MIP Vlaanderen
Roderveldlaan, 6
2600 Berchem
projectbeheer@mipvlaanderen.be
tel.: 03/286 74 58

De aanvragen worden naar hetzelfde adres gestuurd.

2 SITUATIESCHETS

Door de stijgende wereldbevolking groeit de vraag naar grondstoffen. Door efficiënter om te gaan met materialen en energie kan deze vraag getemperd worden, maar het resultaat lijkt even onafwendbaar: uitputting van de energiebronnen en grondstoffen op aarde. Een nieuwe economie is aan de orde, zeker als we ermee rekening houden dat binnen afzienbare tijd ook inwoners van landen als China en India een ecologische voetafdruk zullen hebben die vergelijkbaar is met die in West-Europa.

MIP2 heeft als doel de transitie naar een nieuwe, 'groene' economie te ondersteunen.

Om de noodzakelijke omslag naar het 'vergroenen' van de economie te verwezenlijken, volstaat het niet om enkel innovatieprojecten te realiseren. Bedrijven en industrietakken dienen te worden geassisteerd in het succesvol converteren van hun producten en processen, zowel op individueel bedrijfsvlak als op sectorniveau.

Het centrale instrument om de verschillende mogelijkheden af te toetsen is de haalbaarheidsstudie. MIP2 ondersteunt bedrijven die nieuwe businessmodellen, gebaseerd op duurzaam materiaal- en energiegebruik, op de vrije markt wensen los te laten en daarvoor eerst een haalbaarheidsstudie wensen te laten uitvoeren. Omdat de wetgever een sleutelrol heeft te spelen, zal hij van bij het begin intensief worden betrokken bij het opstellen van de haalbaarheidsstudie. Deze bevoegde overheden zijn OVAM voor wat betreft de thema's afval en materiaalbeheer en VEA voor het nuttig aanwenden van energie.

3 ALGEMENE KENMERKEN

In dit hoofdstuk worden de algemene kenmerken van een haalbaarheidsstudie opgesomd en toegelicht. Belangrijke aspecten worden verder uitgediept in de volgende hoofdstukken.

Ze is open voor alle bedrijven met (toekomstige) activiteiten in het Vlaamse gewest, die op termijn in Vlaanderen in voldoende mate toegevoegde waarde zullen creëren door toepassing van de resultaten van het project. Toegevoegde waarde moet hier begrepen worden als tewerkstelling en investeringen. Voldoende toegevoegde waarde in Vlaanderen sluit valorisatie in het buitenland absoluut niet uit, laat staan dat het export zou belemmeren.

De aanvraag wordt ingediend door een cluster van bedrijven. Het begrip 'bedrijven' mag ruim worden geïnterpreteerd.

De uiteindelijk beoogde innovatie kan zowel technologisch als niet-technologisch van aard zijn. De activiteiten in de haalbaarheidsstudie zelf zijn bij voorkeur een combinatie van technologische, maatschappelijke, business en IP gerichte activiteiten.

Met de financiële tegemoetkoming aan de cluster van bedrijven wenst de Vlaamse overheid een gedeelte van de kost (max. 50%) voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie voor haar rekening nemen.

De regeling staat open voor alle bedrijven en sectoren en gebeurt via een wedstrijdformule.

Haalbaarheidsstudies zijn inhoudelijk gekoppeld aan één of meerdere voorafgaandelijk gedefinieerde thema's. Deze thema's zijn :

1. Gesloten materiaalcycli
2. Optimale energicycli
3. Maximale integratie van energie, materiaal en proces.

De behandeling van projecten is interactief. Er zullen altijd gesprekken zijn tussen aanvragers en de MIP-programmamanager. Alhoewel niet onbepaald, krijgt de aanvrager kansen om zijn aanvraag te verbeteren in de loop van deze procedure. De uitvoering van de haalbaarheidsstudie verloopt in nauw overleg met de stakeholders. De overheid is steeds één van de stakeholders.

4 BELANGRIJKE ASPECTEN

4.1 AANVRAGER

Elke cluster van bedrijven kan in deze regeling een aanvraag indienen tot uitvoering van een haalbaarheidsstudie. Een voorwaarde is dat elke deelnemer van de cluster beschikt over een rechtspersoonlijkheid bij het ondertekenen van de overeenkomst. Verder moet de cluster in staat zijn de resultaten in voldoende mate (doch niet uitsluitend) in Vlaanderen te exploiteren.

De cluster bestaat uit minimum drie bedrijven. Samen vormen zij de vraagzijde om een haalbaarheidsstudie uit te voeren. Het vraaggedreven karakter weerspiegelt zich in de noodzaak die er heerst, om alvorens over te gaan tot bepaalde investeringen eerst een gedetailleerde studie uit te voeren.

Aan de term bedrijf wordt een ruime interpretatie gegeven. Zo kunnen onder meer belangenverenigingen, ngo's, technologieleveranciers of sportorganisaties vragende partij zijn om een haalbaarheidsstudie uit te voeren. De cluster kan voor de uitvoering beroep doen op onderaannemers.

De cluster van bedrijven duidt één projectleider aan die de coördinerende rol op zich zal nemen. Voor MIP geldt deze projectleider als spreekorgaan en vertegenwoordiger van de cluster.

4.2 BETROKKENHEID VAN DE OVERHEID

Als wetgever heeft de overheid een belangrijke sleutel in handen om innovaties te belemmeren, vertragen of stimuleren. MIP is op zoek naar haalbaarheidsstudies waarin de rol van de wetgever van cruciaal belang is. Voorafgaandelijk en tijdens de duur van het project wordt het project(voorstel) getoetst aan de grenzen van de wetgeving. Van de overheid wordt verwacht een constructieve dialoog te voeren om zo te zoeken naar degelijke oplossingen. MIP fungeert als facilitator en treedt hierin beleidsoverschrijdend op.

4.3 VALORISATIEMOGELIJKHEDEN

In het kader van een investeringsproject bevindt een haalbaarheidsstudie zich net vóór de ontwerpfase. De technologieën en technieken zijn gekend en hebben zich bewezen maar de vraag stelt zich of in deze concrete situatie een investering wenselijk is. Projecten die louter ideeëngeneratie, toekomstbeeldvorming, een marktstudie of korte termijn problem solving omvatten, komen niet in aanmerking. De verworven kennis en ervaring dient op korte termijn (2-5 jaar) tot een reële uitvoering te kunnen leiden.

De haalbaarheidsstudie dient voldoende valorisatiepotentieel te bezitten in Vlaanderen, zonder dat dit in detail, laat staan kwantitatief, moet worden uitgewerkt.

4.4 TECHNOLOGISCHE VERSUS NIET-TECHNOLOGISCHE BENADERING

De studie bekijkt geïntegreerd de verschillende aspecten waarmee het project in aanraking komt. Geval per geval wordt nagegaan welke aspecten dienen te worden geanalyseerd. Dit kan gaan over zowel technische, maatschappelijke, arbeidsveiligheid als business gerelateerde aspecten als rond de problematiek van intellectuele eigendom. De aard van de gesteunde activiteiten is dus niet doorslaggevend, wel of ze bijdragen tot kennisopbouw die een betere inschatting toelaat van de risico's en opportuniteiten bij de afweging van de investering in een verder investeringstraject. De multidisciplinaire aanpak weerspiegelt zich in het team van deskundigen dat de haalbaarheidsstudie zal uitwerken.

De experts baseren zich voor hun analyse op bestaand cijfermateriaal. Metingen kunnen enkel gebeuren op uitdrukkelijke vraag van de experts met als doel een controle uit te voeren.

4.5 OMVANG VAN HET BUDGET

Het ingediende voorstel vormt de basis voor de berekening van de financiële tegemoetkoming. De uitvoering van de haalbaarheidsstudie gebeurt binnen de cluster van bedrijven. Om alle aspecten te kunnen ontsluiten kan beroep worden gedaan op onderaannemers (o.a. universiteiten, onderzoeksinstituten, ingenieursbureau's). Het eindresultaat beoogt een op maat gemaakte en gedetailleerde haalbaarheidsstudie.

De inbreng van de cluster van bedrijven in het project dient minstens de helft van de totale projectkost te bedragen over de totale looptijd en realisatie van het project. De erkende projectkosten bedragen enerzijds personeelskosten en anderzijds werkingskosten. Binnen de werkingskosten wordt een onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte kosten. De directe en indirecte kosten samen bedragen standaard maximaal 50% van de personeelskost. De indirecte kosten mogen nooit meer dan 20% bedragen van de personeelskost.

Zie ook: http://www.iwt.be/sites/default/files/subsidies/documenten/O&O_KMO_toel_doc_kostenmodel_01062008.pdf

Het maximum steunbedrag ten behoeve van de cluster van bedrijven bedraagt maximum 250.000 euro per MIP-haalbaarheidsstudie. De inbreng van de cluster van bedrijven bedraagt minstens evenveel als het steunbedrag.

4.6 WEDSTRIJDFORMULE

De ontvankelijke projectvoorstellen worden op een objectieve wijze beoordeeld en vervolgens gerangschikt. Het voor de oproep beschikbare subsidiebedrag zal verdeeld worden over de meest gunstig gerangschikte projectvoorstellen tot de beschikbare budgettaire enveloppe is opgebruikt.

4.7 DUURTIJD

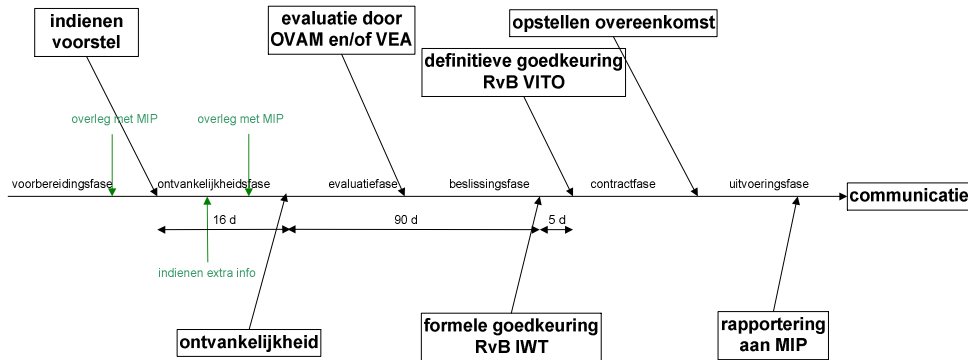
Het project heeft een duurtijd van één jaar. Mits grondige motivatie en voorlegging binnen de stuurgroep en goedkeuring door MIP, kan de termijn met één jaar worden verlengd. Het steunbedrag kan in géén enkel geval worden verhoogd.

4.8 VROEGTIJDIGE START VAN HET PROJECT

De vroegst mogelijke start van het project is de 1ste van de maand volgend op een gunstige beslissing van de MIP-directie over de ontvankelijkheid van het project. De cluster van bedrijven kan dus beslissen om het project te starten op "eigen risico". Het "eigen risico" houdt in dat bij een eventuele afkeuring van het project de kosten niet kunnen geclaimd worden in het kader van MIP-steun.

Het eerste projectjaar start op het moment dat de eerste partner of onderzoeksgroep start. Dit is de vertrekbasis voor de berekening van de data voor verslaggeving en uiterste einddatum van het project.

5 AANVRAAG

5.1 VOORBEREIDINGSFASE

In de voorbereidingsfase komt de cluster van bedrijven tot stand. Afspraken worden gemaakt en het projectvoorstel voor de haalbaarheidsstudie wordt gefinaliseerd.

De mogelijkheid bestaat om tijdens de uitwerking van het voorstel een verkennend gesprek te hebben met MIP (voorbereiding). Dit moet toelaten vragen te stellen en eventueel de kans op slagen beter in te schatten. In het bijzonder voor clusters van bedrijven die de eerste maal een aanvraag indienen, kan dit nuttig zijn, maar het is absoluut géén verplichting noch een garantie op succes.

Aanvragen worden ingediend op basis van het aanvraagdocument voor een MIP-haalbaarheidsstudie. De aanvraag mag in het Nederlands of het Engels opgesteld worden. Aanvraag wordt ten laatste ingediend maandag 22 februari om 17.00 uur.

De aanvraag is vergezeld van een intentieverklaring.

5.2 ONTVANKELIJKHEIDSFASE

Binnen een termijn van 16 kalenderdagen na ontvangst van de aanvraag gaat MIP na of de aanvraag ontvankelijk is. Dit omvat in de eerste plaats een formele controle van de gegevens. In het bijzonder wordt nagekeken of de bedrijven aanvaardbaar zijn en/of de aanvraag volgens de juiste modaliteiten is ingediend. Daarnaast wordt gekeken of de aanvraag voldoende informatie bevat om tot een evaluatie over te gaan. Ingeval de aanvraag bijkomende inlichtingen vereist, zal MIP deze informatie nood per e-mail melden aan de projectleider.

De formele en inhoudelijke ontvankelijkheid van de voorstellen wordt geverifieerd door de MIP-directie. Enkel de voorstellen die op alle criteria positief scoren komen in aanmerking voor de verdere selectie- en evaluatieprocedure.

Intentieverklaring aanwezig van elke partner (minimum drie)?	J/N
Dossier volledig ingevuld?	J/N
Tijdig ingediend?	J/N
Financieel (min. 50% eigen inbreng)?	J/N
Looptijd van maximum 2 jaar?	J/N

De eindbeoordeling over het voldoen aan de formele criteria is een éénduidig JA of NEEN antwoord. In geval van eventuele tekorten streeft MIP naar een terugmelding binnen de 7 dagen na de uiterste

indiendatum. Bijsturingen op eventuele tekorten kunnen gebeuren binnen de periode voorzien voor de ontvankelijkheidsanalyse.

Ook de inhoudelijke ontvankelijkheid van de voorstellen wordt vervolgens geverifieerd door de MIP-directie. Er wordt met andere woorden nagegaan in welke mate het projectvoorstel kan bijdragen tot het behalen van de doelstellingen van MIP2. Deze evaluatie gebeurt door de MIP-directie.

5.3 EVALUATIEFASE

MIP beschikt over maximum 95 kalenderdagen vanaf de datum waarop de aanvraag ontvankelijk is verklaard om een evaluatieverslag op te maken over de financiële tegemoetkoming voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie.

MIP bespreekt de aanvraag tijdens het instructiegesprek grondig met de aanvragers en vraagt indien nodig bijkomende mondelinge en schriftelijke informatie. Als deze bijkomende informatie binnen 12 kalenderdagen niet wordt geleverd dan kan dit leiden tot een vertraging van de evaluatieprocedure. MIP kan in dat geval besluiten binnen de reglementaire termijn een beslissing te nemen, op basis van de beschikbare informatie in de aanvraag. Constructieve en tijdige medewerking van de aanvragers is essentieel om de procedure goed te laten verlopen.

MIP voert de evaluatie uit met inbreng van onafhankelijke experts van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en/of het Vlaams Energieagentschap (VEA) aan de hand van een aantal vooraf gedefinieerde criteria:

1) STRATEGISCH

De haalbaarheidsstudie draagt bij tot het behalen van de hoofddoelstelling van MIP "Het vergroenen van onze economie". Alle informatie over de doelstellingen en taken van MIP2 staan vermeld op de website www.mipvlaanderen.be.

2) ENGAGEMENT

De uitvoering van de haalbaarheidsstudie wordt gesteund door een cluster van bedrijven. Zij uiten hun steun door het ondertekenen van een intentieverklaring.

3) INHOUDELIJK

In het voorstel tot de haalbaarheidsstudie is er ruime aandacht voor :

- het vastleggen van een aantal doelstellingen (wat willen we bereiken);
- het vastleggen van de potentieel limiterende factoren (juridisch, technisch, financieel, ...)
- eigendomsrechtenbeheer;
- de affiniteit met volgende duurzaamheidsprincipes :
 1. 100% efficiënt gebruik van grondstoffen
 2. geen netto-emissies (water, lucht, bodem, afval)
 3. zero waste in de productlevenscyclus (waarbij ook rekening wordt gehouden met het transport, enz...) m.a.w. "closing the cycle"
 4. geen gebruik van toxische stoffen in producten
 5. People, Profit en Planet;

4) ECONOMISCHE IMPACT

De haalbaarheidsstudie bekijkt of het project beschikt over:

- een reële kans op implementatie
- quick wins
- voldoende valorisatieperspectief in Vlaanderen
- een zekere reproduceerbaarheid

5) INFORMATIEVERSPREIDING

De resultaten van de haalbaarheidsstudie worden breed gecommuniceerd via diverse kanalen als de MIP-website, workshops en/of conferenties.

6) TIMING

De resultaten van de haalbaarheidsstudie zijn ten laatste gekend twee jaar na de goedkeuringsdatum van het project.

5.4 BESLISSINGSFASE

Op basis van het evaluatieverslag en eventueel andere relevante informatie wordt een rapport opgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van bestuur van IWT. De finale beslissing wordt vervolgens genomen door de Raad van bestuur van VITO.

5.5 CONTRACTFASE

Na een gunstige beslissing van de Raad van bestuur van VITO werkt MIP samen met de cluster van bedrijven aan de uitvoeringsmodaliteiten. Per haalbaarheidsstudie wordt er een op maat gemaakte overeenkomst afgesloten waarin de financiering, de planning, de 'deliverables', de projectopvolging en de informatieverspreiding worden vastgelegd.

5.6 UITVOERINGSFASE

De opvolging van de werkzaamheden gebeurt door een stuurgroep waarin telkens één vertegenwoordiger van elk bedrijf uit de cluster zetelt. De projectleider zit deze stuurgroep voor en zorgt voor de verslaggeving. De betrokken overheden (OVAM en/of VEA) en de MIP-programmamanager maken steeds deel uit van de stuurgroep.

6 RAPPORTERING

De verslaggeving bevat 3 hoofdcomponenten: financieel, inhoudelijk en de stand van zaken rond implementatie.

6.1 VOORTGANGSVERSLAGEN

In de voortgangsverslagen wordt de voortgang van het project beschreven. Deze verslagen worden om de 3 maanden via de projectleider aan MIP overgemaakt. De verslagen dienen ingediend te worden conform de sjablonen, beschikbaar op de MIP website.

6.2 STUURGROEPVERSLAGEN

De stuurgroep vergadert minstens 1 keer om de 6 maanden. Het verslag van die vergadering wordt via de projectleider aan MIP overgemaakt.

6.3 FINANCIËLE VERSLAGEN

Alle partners dienen per kalenderjaar een prestatietabel op te leveren. Uiterlijk de eerste maand na het einde van elk kalenderjaar dient elke partner een financieel verslag in bij MIP volgens het sjabloon beschikbaar op de MIP website. Dit verslag bevat een gedetailleerde weergave van de ingezette middelen en personen en de kostprijsberekening. Enkel de reële kosten conform het kostenmodel komen in aanmerking.

6.4 EINDVERSLAG

Het eindverslag wordt binnen de 3 maanden na einde van het project aan MIP overgemaakt. Dit eindverslag bevat een overzicht van de individuele financiële verslagen, een collectief inhoudelijk verslag en een toekomstplan naar verdere implementatie. Omwille van de confidentialiteit worden de individuele financiële verslagen door alle partners rechtstreeks aan MIP bezorgd. Dit verslag zal samen met eventuele opmerkingen vanuit MIP worden overgemaakt aan de Raad van bestuur van VITO.

7 INFORMATIEVERSPREIDING

Het is de opdracht van MIP en de cluster van bedrijven om aan deze haalbaarheidsstudie voldoende ruchtbaarheid te geven. Welke delen vertrouwelijk dienen te worden behandeld maakt deel uit van een grondige bespreking binnen de stuurgroep.

8 FINANCIERINGSMODEL

8.1 MINIMALE INBRENG VAN 50% VAN DE PROJECTKOST DOOR DE DEELNEMENDE PARTNERS

De gezamenlijke inbreng van de cluster van bedrijven in het project dient minstens de helft van de totale projectkost te bedragen over de totale looptijd en realisatie van het project. De inbreng kan zowel financieel als in natura gebeuren. Dit betekent dat de deelnemende partners door het vrijstellen van een personeelslid uit het bedrijf de personeels- en werkingskosten kunnen inbrengen. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid om het ter beschikking stellen van apparatuur of het huren van investeringsgoederen in te brengen als een projectkost.

8.2 HET KOSTENMODEL

De erkende projectkosten bedragen enerzijds personeelskosten en anderzijds werkingskosten. Binnen de werkingskosten wordt een onderscheid gemaakt tussen directe en indirecte kosten. De directe en indirecte kosten samen bedragen standaard maximaal 50% van de personeelskost, maar kunnen mits de nodige bewijsvorming en motivatie oplopen tot 80% of meer (zie IWT-document "Regeling voor de kosten"). De indirecte kosten mogen nooit meer dan 20% bedragen van de personeelskost.

8.3 UITBETALING

De uitbetaling gebeurt in schijven. Bij de ondertekening van het contract en aanvang van het project wordt een schijf van 50% uitbetaald aan de projectleider. De projectleider verdeelt deze middelen onder de partners. Na goedkeuring door MIP van het tweede tussentijds verslag en het verslag van de stuurgroep wordt een tweede schijf uitbetaald ten bedrage van 30% van het steunbedrag. De laatste 20% wordt na indiening en goedkeuring door MIP van het eindrapport uitbetaald.

9 GEHEIMHOUDING

Alle personeelsleden van het MIP, OVAM, VEA en de leden van de Raad van bestuur van VITO zijn er toe gebonden alle informatie vertrouwelijk te behandelen en geen gegevens aan derden mee te delen of aan te wenden ten voordele van zichzelf.